

คุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย

QUALITY OF THE AUDIT WORK THAT AFFECTS THE SUCCESS OF THE OPERATIONS OF
COMPANIES LISTED ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

อรอุมา แก้วสิทธิ์

²สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล

บทคัดย่อ

คุณภาพงานสอบบัญชีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญกับงบการเงินมากขึ้น เพราะผู้บริหารหรือนักลงทุนต้องการได้รับข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ มีการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น และสามารถนำพาธุรกิจไปสู่ความได้เปรียบและแสวงหาโอกาสทางธุรกิจในการแข่งขันให้แก่องค์กรอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาใช้สูตร ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวน 153 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป การอบรมการสอบบัญชี 1-2 ครั้ง และผู้สอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม ขนาดของสำนักงาน ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับมาก และผู้สอบบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เกณฑ์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยภาพรวมพบว่า ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน แต่ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และค่าธรรมเนียม ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน

โดยสรุป คุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีความน่าเชื่อถือ และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชี พัฒนาและปรับปรุงกลยุทธ์การบริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น

ความสำคัญ: คุณภาพงานสอบบัญชี/ความสำเร็จในการดำเนินงาน/บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

Abstract

As both administrators and investors require more information to improve the efficiency in decision making, a quality of an accounting audit seems to play an important

role in the financial statement, i.e. having a better planning and controlling in a working process. These factors also create advantages and opportunities in the business competition for the organization, so the researcher is interested in studying the quality of the audit that affects a success in the working process of the listed organizations in SET. The sample group used in the study uses the Taro Yamane formula. In order to achieve the purpose, the study compiled the information from 153 accounting auditors of the listed organizations in SET. The questionnaire was used as the instrument, which the data were analyzed based on the statistic formula Multiple Linear Regression.

The result demonstrated that most auditors were female between 31-35 years of age with a bachelor degree. Their average incomes were above 60001 baht a month, and they received the training in the audit 1-2 times. Their perceptions toward the overall quality of the audit, a size of the office, an audit fee, an experience of the auditor were high. Also, the auditors' perceptions toward the success in the working process including a financial factor, a customer factor, an inner processing factor, and a learning and developing factor were high. Regarding the criteria of Multiple Linear Regression of the quality of the accounting audit affecting the success in the working process of the listed organizations in SET, the overall result indicated that the experience of the auditor had the positive effect on the success in the working process while the size of the office and the audit fee did not.

In conclusion, the quality of the accounting audit of the listed organizations in SET has a positive effect toward the success in the working process. Therefore, the certified auditor should employ this as the guideline in order to improve the quality of the accounting audit. Besides, this makes the quality of the audit of the certified auditor more reliable, and creates the advantages in the profession of accounting audit. Ultimately, this can be used for developing and improving the strategy of the quality of the accounting services.

Keywords: a quality of the accounting audit, a success in the working process, the listed organizations in SET

บทนำ

เศรษฐกิจของโลกในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก มีธุรกิจหลายๆประเภทต้องเผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจที่ส่งผลทำให้ต้องประสบกับปัญหาด้านการลงทุนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อให้เกิดสภาพคล่องรวมถึงผลลัพธ์ของการลงทุนบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นักลงทุนต้องมองหาแหล่งลงทุนใหม่ ๆ ที่มีความพร้อมด้านการผลิตและการลงทุนแบบต่อเนื่องในระยะยาว ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีความพร้อมด้านการผลิต และด้านการส่งออก รวมถึงด้านทรัพยากรต่างๆ กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมเป็นที่ได้รับการยอมรับจากนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ และจากสมาคมส่งเสริมการลงทุน เพื่อให้ให้นักลงทุนมาลงทุนในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลทำให้ธุรกิจต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำ

การเงิน และการตรวจสอบงบการเงิน ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร และ นักลงทุนสำหรับตัดสินใจลงทุนในโครงการใหม่ๆ รัชณี บินยาเซ็น(2561)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งตลาดหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนหรือธุรกิจที่มีศักยภาพ ในการเติบโตสามารถระดมทุนผ่านตลาดทุนได้ โดยตลาดแห่งประเทศไทยประกอบไปด้วย หมวดอุตสาหกรรมเกษตร และอุตสาหกรรมอาหาร หมวดสินค้าอุปโภคบริโภค หมวดธุรกิจการเงิน หมวดธุรกิจวัตถุดิบและสินค้า อุตสาหกรรม หมวดอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง หมวดทรัพยากร หมวดบริการ และหมวดเทคโนโลยี เป็นต้น การเพิ่มการลงทุนทำให้นักลงทุนมาร่วมกันลงทุนเป็นจำนวนมาก การจัดทำบัญชีต่างๆ ของธุรกิจมีการ เปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบของธุรกิจ ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชีต้องการงบการเงิน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ลงทุนการสอบบัญชี ถือว่าเป็นกระบวนการหนึ่งที่รวบรวมข้อมูล หลักฐาน และการประเมินหลักฐานเกี่ยวกับ งบการเงินเพื่อระบุและรายงานเกี่ยวกับระดับความน่าเชื่อถือของงบการเงินณัฐธิดา จินมอญ(2559)

การสอบบัญชีควรปฏิบัติโดยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ ที่เรียกว่า “ผู้สอบ บัญชี” ความต้องการเชิงเศรษฐกิจก่อให้เกิดวิชาชีพการสอบบัญชีขึ้นเพื่อช่วยลดความเสี่ยงของข้อมูลในงบ การเงินที่ให้เพื่อการตัดสินใจ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการสอบบัญชีเพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็น ต่องบการเงินว่างบการเงินนั้นได้จัดทำในส่วนสาระสำคัญเป็นไปตามกรอบแนวคิดสำหรับการจัดทำรายงาน ทางการเงินหรือไม่ การตรวจสอบบัญชีโดยผู้สอบบัญชีมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เครื่องมือหลายๆ อย่างเพื่อใช้ ในการตรวจสอบเพื่อค้นหาข้อผิดพลาดและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการจัดทำงบการเงิน สิ่งสำคัญที่ช่วยให้การ ตรวจสอบบัญชีมีประสิทธิภาพได้นั้นคือ ผู้สอบบัญชีต้องมีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ จึงจะทำให้ คุณภาพงานสอบบัญชีที่แสดงออกมานั้นน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของนักลงทุน นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ (2557)

คุณภาพงานสอบบัญชีเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตน อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การศึกษาเรื่องคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการ ดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีผู้ศึกษาไม่มากเท่าที่ควรในขณะที่ ความต้องการผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีความรู้ ความสามารถ รวมถึงคุณภาพงานสอบบัญชีได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และได้รับความสนใจจากผู้ใช้งบการเงินและบุคคลที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น ณัฐธิดา จินมอญ (2559)

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการ ดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบคุณภาพ งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพ งานสอบบัญชีตลอดจนสามารถใช้เป็นข้อมูลให้กับผู้สอบบัญชีได้นำไปปรับปรุงคุณภาพงบการเงินให้ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วยด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี2562 จำนวน 248 บริษัท

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้สอบบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 153 คนโดยใช้สูตร ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane)

2. ตัวแปรต้น คือ คุณภาพงานสอบบัญชี ประกอบด้วยขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี

ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการดำเนินงาน ประกอบไปด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Surver Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 248 บริษัทจากจำนวน 248 บริษัท
กลุ่มตัวอย่าง

สำหรับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างของ ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane)จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้มีจำนวน 153 คน เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

2. ขั้นตอนการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวน 153 คน มีการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อเดือน และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดเลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว (Check List)

ตอนที่ 2ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี จำนวน 10 ข้อประกอบด้วย ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี 3 ข้อ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี 3 ข้อ ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี 4 ข้อเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน 20ข้อประกอบด้วยด้านการเงิน 5 ข้อ ด้านลูกค้า 5 ข้อ ด้านกระบวนการภายใน 5 ข้อ และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา 5 ข้อลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอความร่วมมือกรอกแบบสอบถาม

3.2 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถาม นำไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติสำหรับการใช้ เพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์ เป็นการแจกแจงความถี่ (Frequency) และแสดงค่าร้อยละ (Percentage) ตามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 การวิเคราะห์ผลของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี เกณฑ์การวัดของส่วนที่ 1 ใช้วิธีวัดแบบมาตราส่วน Likert ส่วนที่ 2 และ 3 จะใช้วิธีการวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดระดับมาตราส่วน 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยการให้ระดับคะแนนหาสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการประเมินข้อมูลโดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ใช้สถิติทดสอบการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อทดสอบมาตรฐานของคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “คุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ซึ่งในการวิจัยได้สังเคราะห์จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 153 ฉบับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้

1. ข้อมูลคุณภาพงานสอบบัญชี พบว่าคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม เช่นขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11) เมื่อพิจารณาทางด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุดคือ ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี ($\bar{x} = 4.15$) ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ($\bar{x} = 4.14$) และขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ($\bar{x} = 4.06$)ตามลำดับ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน พบว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม เช่น ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42) เมื่อพิจารณาทางด้านโดยเรียงลำดับของค่าเฉลี่ย พบว่า มากที่สุด ด้านกระบวนการภายใน มากที่สุด ($\bar{x} = 4.72$) ด้านการเงิน ($\bar{x} = 4.41$) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ($\bar{x} = 4.32$) และด้านลูกค้า ($\bar{x} = 4.23$)

3. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า คุณภาพงานสอบบัญชีด้านประสบการณ์มีผลต่อกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีและค่าธรรมเนียม ไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษานี้ไว้ดังนี้

1. ผู้สอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม ขนาดของสำนักงาน ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ในปัจจุบัน ผู้สอบบัญชีมีจำเป็นอย่างยิ่งที่บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงผู้บริหารจะต้องได้รับข้อมูลเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ วางแผน และควบคุมการดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น สามารถนำพาธุรกิจไปสู่ความได้เปรียบ และแสวงหาโอกาสทางธุรกิจได้ดีกว่า ดังนั้นคุณภาพงานสอบบัญชีจึงมีความสำคัญกับงบการเงินมากขึ้นเพราะหากกิจการไม่มีคุณภาพงานสอบบัญชีที่อาจส่งผลกระทบต่อบริษัทได้ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้กิจการมีโอกาสอยู่รอดได้ สอดคล้องกับแนวคิดของณัฐนิชา พูเฟื่องสมบัติ(2559)กล่าวว่า คุณภาพของรายงานผู้สอบบัญชีซึ่งผู้สอบได้ลงความเห็นไว้ในงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งบการเงิน และคุณภาพงานสอบบัญชีสามารถแบ่งเป็นเครื่องมือในการวัดคุณภาพสอบบัญชีเป็น 2 ประเภทคือ วัดทางตรง และวัดทางอ้อม การวัดคุณภาพงานสอบบัญชี คือการรายงานการเงินที่เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดไว้ รวมถึงการควบคุมคุณภาพการรายงานทางการเงิน เป็นต้น สำหรับเครื่องมือวัดทางอ้อม คือ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชี และเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงประโยชน์เศรษฐกิจในอนาคต ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีต้องมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่ดี มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงแก้ไขงานให้ได้อยู่เสมอ การทำงานดำเนินไปในทิศทางเดียวกันจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมถึงสามารถสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจ คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตโดยรวมอยู่ในระดับมากได้แก่ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี และประสิทธิภาพสอบบัญชี จะทำให้การสอบบัญชีมีคุณภาพและเป็นที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

2. ผู้สอบบัญชีบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการวัดผลการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นเฉพาะการวัดผลด้านการเงิน โดยใช้เครื่องมือทางบัญชีและการบริหารการเงินเป็นหลัก คือ ยึดตัวเลขกำไรขาดทุน หรืออัตราส่วนทางการเงินเพียงอย่างเดียวทำให้ผู้บริหารและองค์กรมุ่งเน้นที่ผลการดำเนินงานในระยะสั้นมากกว่าการเสริมสร้างความสามารถทางการแข่งขันในระยะยาว สอดคล้องกับแนวคิดของ สฐิติพร วรฤทธิ์ (2550) กล่าวว่า การวัดผลการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่กิจการใช้ในการวัดผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลาที่ผ่านมาว่ามีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร ซึ่งในอดีตกิจการใช้การวัดผลการปฏิบัติงานดังกล่าวในรูปของผลการดำเนินงานทางด้านการเงินเท่านั้น ทำให้ผลการดำเนินงานไม่สะท้อนสภาพความเป็นจริงของกิจการและเป็นการวัดผลการดำเนินการระยะสั้น เนื่องจากการใช้ผลการดำเนินงานทางการเงินเพียงอย่างเดียว กิจการไม่สามารถทราบได้ว่าลูกค้ามีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด กิจการมีการเรียนรู้และพัฒนาอย่างไรและกระบวนการภายในองค์กรมีการพัฒนาหรือไม่ ผู้บริหารของธุรกิจที่ประสบความสำเร็จไม่ได้ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานทางการเงินหรือผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่การเงินเพียงอย่างเดียวโดยหนึ่ง แต่จะขึ้นอยู่กับทั้งผลการดำเนินงานทางการเงินและที่ไม่ใช่การเงิน ผลการดำเนินงานทางการเงินประกอบด้วยด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดนัย เทียนพุดม (2544) กล่าวว่า ระบบการวัดผลสำเร็จของธุรกิจแบบดั้งเดิม มุ่งเน้นการวัดด้านการเงินเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันไม่สามารถมุ่งเน้นด้านในอดีต เนื่องจากไม่ครอบคลุม ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการพัฒนาเริ่มมามีบทบาทกับการวัดผลสำเร็จของธุรกิจมากยิ่งขึ้นในยุคเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้งาน

1.1 ผู้สอบบัญชีในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรมีความรู้ด้านคุณภาพและประสิทธิภาพงานสอบบัญชี เพื่อนำความรู้มาพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและช่วยลดข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้

1.2 ผู้สอบบัญชีบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับความสำเร็จในการดำเนินงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง และได้รับความน่าเชื่อถือมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคของคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้สามารถนำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาองค์กรในอนาคต

2.2 ควรเปลี่ยนกลุ่มประชากร และวิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้รายละเอียดเฉพาะกลุ่มธุรกิจ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ตรงกับความต้องการของธุรกิจนั้นๆ

2.3 ควรศึกษาผลกระทบหรือปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีต่อผลการดำเนินงาน เช่น แนวโน้มโดยรวมสภาพแวดล้อมทางธุรกิจทั้งภายในและภายนอกองค์กร เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ฐิติพร วรฤทธิ. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี ความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในประเทศไทย. มหาสารคาม : คณะบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.

ณัฐธิดา จินมอญ. ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. ราชภัฏเชียงราย:คณะบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย,2559.

ณัฐธิดา พูเพื่องสมบัติ. คุณภาพงานสอบบัญชีและการตกแต่งกำไร. ธรรมศาสตร์:คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2559.

दनัย เทียนพุด. ดัชนีวัดผลสำเร็จธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : นาโกต้า, 2544.

รัชณี ปินยาเซ็น. ธุรกิจต้องให้ความสำคัญกับการจัดการทางการเงิน และการตรวจสอบงบการเงิน ด้านคุณภาพของงานสอบบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร และนักลงทุนสำหรับตัดสินใจลงทุนในโครงการใหม่ๆ , 2561.

นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ.(2557).การสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่น. กรุงเทพฯ:ทีพีเอ็นเพรส.